

Utskrift fra møteprotokoll

Møte i: **Salten Regionråd**

Dato: **19. februar 2016**

Sak: **SR-sak 06/16 Høringsuttalelse – Regional planstrategi for Nordland 2016 - 2020**

Enstemmig vedtak:

Salten Regionråd registrerer at Nordland fylkeskommune har gjort et grundig arbeid med forberedelse av regional planstrategi for Nordland 2016 - 2020, og ser frem til gjennomføringen av strategien.

Salten Regionråd er i hovedsak enig i, og positiv til de vurderinger og prioriteringer som er gjort, men vil komme med følgende kommentarer:

1. Regional utvikling i Nordland

Bodø er fylkeshovedstaden i Nordland, og har en rekke offentlige og private funksjoner, universitet mv. Det er derfor viktig at den regionale politikken understøtter Bodø sin rolle som fylkessenter, universitetsby og motor i nordområdesatsingen.

2. Demografi og samfunnsutvikling

Over halvparten av Nordlands befolkning bor utenom byer og tettsteder. Det er derfor viktig at dette omtales i planstrategien, og at en også legger opp til strategier og en retorikk som understøtter livet og bærekraften for småsamfunn.

Salten Regionråd er positiv til at "Tilflyttingsstrategi" skal rulleres i planperioden. I den forbindelse er det også viktig å ha fokus på migrasjon og flyktnings-situasjonen i planarbeidet.

3. Levekår, helse og levevaner

Kommunene i Salten har de senere år hatt økende fokus på folkehelseutfordringene, både internt mot egne medarbeidere og ut mot innbyggerne. Fylkeskommunale planer er viktig for understøttelse av dette arbeidet og for samordning av folkehelsearbeidet mellom kommunene.

Salten Regionråd er derfor tilfreds med at folkehelse og friluftsliv har fått en sentral plass i planprogrammet og at betydningen av begge disse er vektlagt. Salten Regionråd er svært fornøyd med at arbeidet med helsefremmende barnehager og skoler, er spesielt vektlagt i planstrategien.

Aktiv transport er ikke omtalt i planstrategien. Både av areal-, folkehelse- og klimahensyn, bør dette få en sentral plass i kapitlet om Levekår, helse og levevaner, men er også relevant i kapitlene Areal og infrastruktur, natur- og friluftsområder og Samferdsel. Det bør også omtales i kapitlet om Utdanning og forskning. Vaner legges tidlig og det er viktig at aktiv transport blir en premiss i arbeidet med skolestruktur og utdanning i barnehage, grunnskole og videregående skole.

4. Miljø og bærekraftig utvikling

Salten er rik på naturressurser, og det er viktig at bruken av ressursene er bærekraftig i et langsiktig perspektiv. Salten Regionråd er derfor tilfreds med at Nordland fylkeskommune tar et overordnet ansvar for planlegging innenfor dette området.

5. Areal og infrastruktur, natur- og friluftsområder

Salten Regionråd er positiv til at "Bredbåndstrategien" skal rulleres i 2016 og at Nordland fylkeskommune tar ansvar for å bidra til å sikre digital infrastruktur og mobildekning i distriktene.

Nordland fylkeskommune er det første fylket i Norge som har gjennomført kartlegging og verdsetting av friluftsområder i hele fylket i samarbeid med kommunene. Dette er en stor og viktig jobb som gjør at friluftsliv i mye større grad enn tidligere kan vurderes på en kunnskapsbasert måte i arealsaker. Det er viktig at fylkeskommunen tar dette arbeidet aktivt i bruk og som regional planmyndighet og påser at kartleggingen blir brukt i alle relevante arealsaker. I tillegg er det avgjørende for nytteverdien av kartleggingen i framtiden at fylkeskommunen krever at kommunene oppdaterer sine kartlegginger i forbindelse med deres arealplanarbeid. Dette kan for eksempel skje ved at fylkeskommunen krever at revisjon av kartleggingen skal vurderes i kommunenes planstrategier. Et slikt grep vil sikre at verdien av friluftslivskartleggingen blir varig og at revisjonen tilpasses endringstakten i de enkelte kommunene.

Salten Regionråd er kjent med at Nordland fylkeskommune i planperioden vil starte opp arbeidet med turruteregister. Dette er et viktig arbeid både for å sikre bedre vern av turrutene, sikre bedre grunnlag for et aktivt liv i bostedsnære områder, bedre tilrettelegging og fokus på den viktigste fritidsaktiviteten i fylket, aktiv transport og reiselivsutvikling. Dette bør beskrives som et viktig strategisk grep og som en prioritert planoppgave i perioden.

6. Næring

En sterk regional næringsutvikling er viktig for videre vekst i Nordland. Næringsnettverket i Salten har reorganisert seg med Bodø kommune i lederrollen. Det er spesielt fokus på byregionprogrammets fase II der økt satsning på havbruk, mineral og kultur/ naturbasert reiseliv er satsningsområder. Målet er en fremtidsrettet utvikling av disse næringene i Salten og utvikling av byen Bodø som service-, forsknings-, og logistikknutepunkt for disse næringene. På den måten kan det utvikles nye arbeidsplasser både i distriktene og i byene.

Næringsnettverket i Salten kan være en nyttig samarbeidspart og bidragsyter til fylkeskommunens planprosesser innenfor dette fagområdet.

Salten Regionråd tok i 2013 initiativ til å starte en prosess som skal bidra til en fremtidsrettet og bærekraftig organisering og fellesgodefinansiering for reiselivet i Salten. Forslag til en fullverdig organisering og fellesgodefinansieringer for Salten legges frem for regionrådet i februar 2016. Det vil derfor være interessant å følge Nordland fylkeskommunes rullering av strategi for reiseliv- og opplevelsesnæringa, idet prosessen er tuftet på denne.

Salten er rik på mineraler, og Salten Regionråd har tidligere engasjert seg i mineralnæringen bl.a. gjennom kartlegging av forekomster, og støtte til prosjekt fra regionalt næringsfond. For mange kommuner har det vært vanskelig å få på plass de planer som må til for at utvinning kan skje. Kommunene sitter her på erfaringer som kan være nyttige i arbeidet med en ny mineralstrategi for Nord-Norge.

7. Utdanning og forskning

Det er behov for å forsterke arbeidet med kompetanseutvikling i arbeidslivet også for å tilrettelegge for opplæring i samsvar med behovet. Dette gjelder både kortere kurs og utdanning innen videregående opplæring, fagskole og høyere utdanning.

Voksne har behov for et tilrettelagt og desentralisert tilbud der man kan kombinere utdanning med arbeid. Strategier for hvilke utdanningstilbud som skal tilbys hvor er et viktig felt. Forutsigbarhet for dem som starter på et utdanningsløp er her et nøkkelord.

Salten Regionråd stiller seg bak planer og tiltak som understøtter målet om at en større del av ungdomskullene fullfører videregående opplæring. Kommunene i Salten ønsker å samarbeide med Nordland fylkeskommune om dette.

8. Kultur

Salten Regionråd er fornøyd med at det igangsettes planarbeid innenfor flere kulturområder. Som et av to interkommunale kultursamarbeid i Nordland, vil gjerne Salten Kultursamarbeid bli involvert i utformingen av Nordland fylkes nye kulturstrategi.

9. Samferdse

Nasjonale føringer for miljø og utslipp, er viktige ledetråder når det arbeides med transport og samferdse. Salten Regionråd mener derfor at Nordland i planperioden må bevege seg i retning av null-utslippssamfunnet innen transportområdet. I lys av Paris-avtalen er det ønskelig med et infrastruktur-prosjekt som forener klima- og miljømål, nyttekjøring som ivaretar forutsigbar transport for vekst i reiselivsnæringen og kollektivtrafikkbehov for lokalbefolkningen.

Når det gjelder jernbane, mener Salten Regionråd at infrastrukturen må styrkes med flere lange kryssningsspor på Nordlandsbanen. I tillegg må det bygges tre korte kryssningsspor på strekningen Rognan – Bodø slik at en framtidig økt satsing på lokaltog i Salten lar seg gjennomføre. Videre må det bygges dobbeltspor på Ofotbanen. Begge banestrekningene er en del av en intermodal transportløsning, hvor bane er samordnet med vei- og sjøtransport og inngår i EUs TEN-T nettverk.

Dette vil kreve planmessig utvikling av havner og godsterminaler til gode logistikknutepunkt. Gods fraktet på bane er i utgangspunktet en bærekraftig transportløsning. Ofotbanen er elektrifisert og utgjør derfor et miljøvennlig transportalternativ. Togene på Nordlandsbanen blir i dag drevet av diesellokomotiv, og vil kreve nytenkning og endringer for å tilfredsstille miljøkravet. Salten Regionråd ønsker at det jobbes for å etablere sidespor til Sørfold Havn og realisering av Nord-Norgebanen.

Nordlandsbanen må elektrifiseres snarest for å gi et fullverdig og sømløst og ikke minst miljøriktig transporttilbud for gods på bane mellom Nord-Norge, resten av landet og Europa for øvrig. I tillegg til rask innføring av det automatiske togstyringssystemet ERTMS, vil elektrifisering av Nordlandsbanen sikre at også denne banestrekningen tilfredsstiller kravene EU setter til TEN-T nettverket. Samtidig vil hastigheten gå opp og kjøretiden for tog reduseres.

Samferdse i Nordland har krav til rammereduksjon i kommende planperiode. For å imøtekomme krav om besparelse er det nødvendig med strukturelle endringer.

Som et ledd i dette bør en bedre samordning og korrespondanse mellom tog og busstilbud etterstrebes der det er mulig. En felles reisebillett og et felles takstsystem for tog, båt og buss bør realiseres snarest i Nordland. Dette kan gi synergier i form av økt etterspørsel etter kollektivreiser og flere reisende. Dette ble også spilt inn i høring til planprogram regional transportplan Nordland 2017-2028.